

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Martinem Kopou ve věci

žalobce: V. I.
státní příslušnost: X
t. č. pobytem X
zastoupen Mgr. Tomášem Císařem, advokátem
se sídlem Vinohradská 22, 120 00 Praha 2

proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor azylové a migrační politiky
se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 9. 2021, č. j. OAM-549/ZA-ZA12-K01-2021,

takto:

- I. Žaloba *se zamítá*.
- II. Žalobce *nemá právo* na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému *se nepřiznává* náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Podstata věci

1. Předmětem sporu je zákonnost rozhodnutí, kterým žalovaný zastavil řízení o opakovaně podané žádosti žalobce o mezinárodní ochranu. Krajský soud se musel v návaznosti na

formulaci žalobních námitek vypořádat zejména s tím, zda žalovaný pochybil, pokud se žalobcem neprovedl pohovor.

II. Rozhodnutí žalovaného a související skutkové okolnosti

2. První žádost o mezinárodní ochranu žalobce podal v dubnu 2021. Za její důvod označil vykonstruované trestní stíhání zahájené na základě toho, že se u něj našly drogy, které mu někdo podstrčil. Žalobce uváděl, že v Moldavsku dříve působil jako politický aktivista. S kamarády sbíral podpisy pro demolici protizákonně postaveného vysílače. Přišla k nim ochrana této věže a celý incident skončil potyčkou. Žalobce pobodali. Během hospitalizace u něj proběhla domovní prohlídka, při které policie našla narkotika. Žalobce si myslí, že důvodem byla snaha jej odstrašit od podání trestního oznámení za jeho napadení ostrahou vysílače. Krátce poté žalobce odjel nejprve do jiného města a pak do ČR. Svou situaci neřešil s policií, protože je zkorumpovaná. Již dříve čelil telefonickým výhrůžkám v souvislosti se svým aktivismem. Celkem u něj proběhly dvě domovní prohlídky. Jedna v květnu 2020 a druhá nedlouho před podáním žádosti o mezinárodní ochranu. Informovali jej o tom rodiče.
3. Žalovaný začátkem června 2021 tuto žádost zamítl jako zjevně nedůvodnou. Moldavsko je na seznamu bezpečných zemí původu a žalobce domněnku bezpečnosti nevyvrátil. Žalovaný zdůraznil zejména to, že žalobce v řízení o správním vyhoštění, které probíhalo dříve, než požádal o mezinárodní ochranu, neuváděl jakoukoliv překážku pro svůj návrat do vlasti. Jeho tvrzení o hrozícím trestním stíhání proto považoval za účelová. Kromě toho žalobce rezignoval na využití dostupných prostředků nápravy. Proti prvnímu rozhodnutí žalovaného žalobce nepodal žalobu.
4. Dne 29. 7. 2021 žalobce podal opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany. Uvedl, že v jeho případě došlo k novým okolnostem. V červenci 2021 proběhly v Moldavsku parlamentní volby. Většinu v nich získala strana PAS, která podporuje prezidenta. Člověk, který žalobci dříve vyhrožoval, byl zvolen poslancem za tuto stranu. Má svoje lidi, kteří žalobci vyhrožují. Žalobci volali rodiče, že ho nějakí lidé doma hledali a ptali se, kdy se vrátí. Během jeho pobytu ho hledali již dvanáctkrát. Už v předchozím pohovoru uváděl, že pracoval jako aktivista a získával podpisy proti demolici vysílače.
5. Žalovaný rozhodnutím ze dne 29. 9. 2021, č. j. OAM-549/ZA-ZA12-K01-2021 („rozhodnutí žalovaného“) zastavil řízení podle § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu („zákon o azylu“). Žádost žalobce shledal nepřipustnou podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, protože ji žalobce podal opakovaně ze stejných důvodů. Při posuzování druhé žádosti o mezinárodní ochranu žalovaný vycházel ze spisové dokumentace vedené k předchozí žádosti žalobce, z informace *Hodnocení Moldavska jako bezpečné země původu* z července 2021 a z článku ČTK ze srpna 2021 s názvem „Moldavský parlament vyslovil důvěru vládě premiérky Gavrilițaové“.
6. Žalovaný ve svém rozhodnutí konstatoval, že žalobce uvádí naprosto stejné důvody opuštění Moldavska, jaké uváděl v předchozím řízení, tj. konflikt se soukromými osobami, který vznikl v souvislosti se sběrem podpisů. K informaci, že osoba, která žalobci údajně vyhrožuje, se dostala do parlamentu, žalovaný uvedl, že to na nedůvodnosti azylového příběhu žalobce nic nemění. Nelze ji považovat za novou skutečnost, která by měla vést k opětovnému meritornímu posouzení jeho žádosti. Jde pouze o doplnění dříve

uváděných skutečností. Tvrzené obavy žalobce i důvod, proč se odmítá vrátit do vlasti, jsou pořád totožné. Žalobce svůj příběh pouze účelově graduje. Problémy žalobce žalovaný posoudil v rámci řízení o jeho první žádosti. Nedá se říct, že by se situace v Moldavsku zásadně změnila. Tuto zemi lze i nadále ve vztahu k žalobci považovat za bezpečnou zemi původu.

7. Žalovaný dodal, že žalobce nevyužil k ochraně svých práv právního systému své země původu. Z dostupných informací plyne, že moldavští občané mohou využít legální právní cesty k ochraně svých práv, mezi které patří např. veřejný ochránce práv nebo řada domácích i mezinárodních skupin. Kromě toho si žalovaný všiml, že žalobce ve své výpovědi v nynějším řízení uváděl, že příčina jeho problémů ve vlasti tkvěla ve sběru podpisů proti demolici vysílače. V předchozím řízení však mluvil o snaze docílit demolice nezákonně vybudovaného vysílače. Žalobce tak žalovaného pouze utvrdil v tom, že jeho výpověď je nevěrohodná. Žádné materiály na podporu svých tvrzení nepředložil.
8. Závěrem žalovaný uvedl, že od doby meritorního posouzení první žádosti žalobce nedošlo v Moldavsku k žádné zásadní změně bezpečnostní či politické situace, která by mohla založit důvod pro opětovné meritorní posouzení žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany. ČR i nadále považuje Moldavsko (s výjimkou Podněstří) za bezpečnou zemi původu. Pro nové meritorní posouzení opakované žádosti žalobce proto nebyl důvod.

III. Žaloba a vyjádření žalovaného

9. Žalobce namítá, že žalovaný dostatečně nezjistil skutkový stav, protože s ním neprovedl pohovor. Z judikatury Nejvyššího správního soudu podle žalobce plyne, že meritorní projednání opakované žádosti o mezinárodní ochranu je možné jenom při kumulativním splnění dvou podmínek. Žadatel musí uvést nové skutečnosti, které by *prima facie* mohly mít dopad na jeho hmotněprávní postavení. Zároveň se musí jednat o takové skutečnosti, které bez vlastního zavinění žadatele nebyly předmětem posouzení v předchozím řízení. Žalobce dodává, že tyto skutečnosti musí žalovaný řádně zjistit, aby pak mohl náležitě posoudit, zda žadatel uvedené podmínky splnil. To se ale v případě žalobce nestalo. Žalovaný se žalobcem neprovedl pohovor, čímž mu odepřel prostor tvrdit nové skutečnosti. V důsledku toho nemohl řádně posoudit naplnění uvedených podmínek. Jeho rozhodnutí je v tomto směru nepřezkoumatelné.
10. Podle žalobce v jeho případě existoval důvod pro nové věcné projednání jeho žádosti. Neměl však dostatek prostoru, aby svou žádost řádně odůvodnil a aby pak žalovaný mohl posoudit její přijatelnost. Namísto toho žalovaný vychází pouze z první žádosti žalobce. Žalovaný mu však vůbec nenaznačil, že veškeré skutečnosti bude posuzovat optikou jeho předchozí žádosti.
11. Žalobce odkazuje na pasáž Příručky UNHCR k postupům a kritériím pro určování právního postavení uprchlíků („Příručka UNHCR“) týkající se dokazování. Podle ní se v azylovém řízení často stává, že žadatel nedokáže svá tvrzení nijak doložit konkrétními důkazy. Pokud žadatel vyvine opravdové úsilí směrem k opodstatnění jeho žádosti a i přesto o některých skutečnostech přetrvávají pochybnosti, uplatní se zásada v pochybnostech ve prospěch žadatele.
12. Závěrem žalobce cituje rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 9. 2009, č. j. 1 Azs 43/2009-66 týkající se posuzování opakovaných žádostí o mezinárodní ochranu.

Nejvyšší správní soud zde judikoval, že za nepřípustnou lze považovat pouze takovou opakovanou žádost o mezinárodní ochranu, která je založena na zcela stejných důvodech jako předchozí žádost.

13. Žalovaný považuje žalobní námitky za nedůvodné. Zopakoval důvody, pro které opakovanou žádost posoudil jako nepřípustnou. Žalobce nesdělil žádné relevantní nové skutečnosti. K námitce týkající se neprovedení pohovoru odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 9. 2017, č. j. 6 Azs 66/2017-49, podle kterého zákon o azylu nevyžaduje v případech opakovaných žádostí provedení pohovoru, pokud pohovor není nezbytný ke zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. V případě opakovaných žádostí má žadatel možnost písemně předložit tvrzené nové skutečnosti, dále může uvést důležité okolnosti případu již během poskytnutí údajů k podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany.

IV. Posouzení věci krajským soudem

14. Žaloba je přípustná. Podala ji oprávněná osoba včas. Krajský soud ve věci rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní („s. ř. s.“) bez nařízení ústního jednání. Žalovaný s tímto postupem souhlasil a žalobce nevyjádřil svůj nesouhlas.
15. Žaloba *není důvodná*.
16. Žalobce uplatňuje v zásadě jedinou žalobní námitku. Tvrdí, že žalovaný nedostatečně zjistil skutkový stav, protože s žalobcem neprovedl pohovor.
17. Zákon o azylu v § 23 odst. 2 písm. b) umožňuje neprovést pohovor v případě podání opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany. V takovém případě ministerstvo umožní sdělit důvody žádosti o udělení mezinárodní ochrany písemně nebo jiným vhodným způsobem. Zároveň musí být splněna podmínka, že pohovor není nezbytný ke zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti.
18. Tato úprava odpovídá i směrnici 2013/32/EU („procedurální směrnice“). Opakovaným, resp. následným žádostem se věnuje čl. 40. Ten v odst. 2 stanoví, že pro účely rozhodnutí o přípustnosti žádosti o mezinárodní ochranu podléhá následná žádost nejprve předběžnému posouzení, zda se objevily nebo byly žadatelem předloženy nové skutečnosti nebo zjištění týkající se posouzení, zda lze žadatele uznat za osobu požívající mezinárodní ochrany.
19. Článek 42 odst. 2 procedurální směrnice pak členským státům umožňuje ve vnitrostátním právu stanovit pravidla pro předběžné posouzení podle čl. 40. Tato pravidla mohou mimo jiné umožnit, aby bylo provedeno předběžné posouzení pouze *na základě písemného podání bez osobního pohovoru*, s výjimkou případů uvedených v čl. 40 odst. 6 (týká se závislých a nezletilých osob).
20. V případě opakované žádosti o mezinárodní ochranu tedy konání pohovoru není obligatorní součástí řízení. Jeho nekonání nemůže bez dalšího založit procesní vadu s dopadem na zákonnost rozhodnutí. Podstatné je, aby žadatel měl možnost uvést důvody podání opakované žádosti. Žalobce přitom tuto možnost měl. Žalovaný mu dal prostor sdělit důvody jeho opakované žádosti v rámci poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní

ochranu. To žalovanému umožnilo vyhodnotit, zda je provedení pohovoru nutné nebo nikoliv. Dospěl pak k závěru, že žalobce žádné nové skutečnosti neuplatnil a pohovor nebyl nezbytný k řádnému zjištění skutkového stavu. Není tedy pravdou, jak žalobce namítá, že by mu žalovaný nedal dostatečný prostor k tomu, aby řádně vylicil důvody své opakované žádosti. Prostor k tomu dostal. Přesto jej nevyužil. Ani v žalobě žalobce netvrdí žádné konkrétní skutečnosti, které by svědčily o tom, že okolnosti jeho obav z návratu do vlasti se změnily do té míry, že by mu nyní již hrozilo pronásledování nebo vážná újma.

21. Opakovaná žádost o mezinárodní ochranu je v souladu s § 11a odst. 1 zákona o azylu přípustná pouze v případě kumulativního splnění několika podmínek. Musí existovat nové skutečnosti, které jednak nebyly bez vlastního zavinění cizince předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení, a které zároveň svědčí o tom, že by cizinec mohl čelit pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a. Povinnost žalovaného opětovně věcně projednat opakovanou žádost o mezinárodní ochranu proto nezaloží jakákoliv nová skutečnost. Žalobce přitom v žalobě netvrdí, že by nějakou novou skutečnost uplatnil a žalovaný ji nesprávně vyhodnotil.
22. Z obsahu rozhodnutí žalovaného podloženého správním spisem přitom plyne, že jedinou částečně novou skutečností, kterou žalobce při poskytnutí údajů uvedl, bylo to, že člověk, od kterého mu v zemi původu hrozí nebezpečí, se po volbách stal poslancem parlamentu. Žalovaný pak vyhodnotil, že tuto skutečnost nelze považovat za novou ve smyslu § 11a zákona o azylu. Konstatoval, že jde pouze o doplnění okolností týkajících se dříve tvrzených důvodů žádosti o mezinárodní ochranu, které žalovaný považoval za nevěrohodné. Žalobce tento závěr žalovaného nijak nezpochybňuje. Veškeré jeho námitky směřují k otázce neprovedení pohovoru. Krajský soud proto pouze stručně konstatuje, že dává žalovanému za pravdu v tom, že tato (byť částečně nová) skutečnost bez dalšího nesvědčí o tom, že by žalobce v Moldavsku čelil hrozbě pronásledování nebo vážné újmy. Institut opakované žádosti neslouží k upřesňování či skutkovému doplňování předchozí žádosti. Jeho hlavním účelem je postihnout případy, ve kterých se objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly azylově relevantním způsobem ovlivnit postavení žadatele a které nemohl uplatnit vlastní vinou během předchozího řízení (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009-65). Takové skutečnosti se však v případě žalobce neobjevily.
23. Na uvedeném nic nemění ani odkaz žalobce na příručku UNHCR. Část, kterou žalobce cituje, se týká obecných pravidel rozložení důkazního břemene v azylovém řízení. Obecně skutečně platí, že po žadateli nelze požadovat, aby svou výpověď doložil konkrétnímu důkazu, není-li to v jeho situaci možné. V takovém případě postačuje jako důkaz jeho věrohodná výpověď. Výpověď žalobce však žalovaný za věrohodnou nepovažoval ani v případě jeho první žádosti. Vzhledem k tomu, že proti prvnímu rozhodnutí žalovaného žalobce nepodal žalobu, nelze již nyní závěry žalovaného zpochybnit. A žalobce se o to ostatně ani nepokouší ve své žalobě. Nijak nevysvětluje zásadní rozpor, který žalovaný v jeho výpovědi identifikoval, tj. zda se svými aktivitami snažil dosáhnout demolic vysílače nebo jeho zachování. Přestože je rozhodnutí žalovaného částečně nesrozumitelné v tom, zda považuje celý azylový příběh žalobce za nevěrohodný (v takovém případě totiž nedává smysl, aby žalovaný věcně hodnotil relevanci skutečnosti, že původce výhružek se

stal členem parlamentu), žalobce tímto směrem neuplatňuje žádné žalobní body. Krajský soud se proto otázkou (ne)věrohodnosti žalobce a správnosti jejího posouzení žalovaným nezabýval.

24. Lze proto konstatovat, že žalobce nesplnil podmínky pro opětovné meritorní posouzení jeho žádosti o mezinárodní ochranu. Žalovaný proto postupoval správně, pokud jeho opakovanou žádost posoudil jako nepřipustnou a řízení o ní zastavil.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

25. Krajský soud posoudil žalobní námitky jako nedůvodné. Proto žalobu zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
26. Neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady řízení nevznikly (§ 60 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu. *Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti tomuto rozsudku odmítne pro nepřijatelnost, pokud nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele.* V řízení o kasační stížnosti musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, pokud má stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno 30. června 2022

Martin Kopa, v. r.
samosoudce